

GENERATIE NUL

PROLOOG

14 augustus 2000

‘Blijf in je gevoelens,’ had de therapeut gezegd. ‘Probeer er niet van weg te vluchten.’ Het probleem was alleen dat Lennart Olin geen idee meer had van wat hij voelde. Hoe hij zijn blik ook naar binnen keerde en een poging deed, het enige wat hij bespeurde was verwarring.

Nou was hij de laatste weken ook blootgesteld aan... Tja, wat was hem eigenlijk overkomen? Hij wist het nog steeds niet helemaal zeker. Behalve dan dat het een rollercoaster was – van pure angst tot kleine sprankjes hoop en verder door naar een vrije val die zo diep was dat hij serieus had overwogen om er een eind aan te maken.

Nu reed hij hier in zijn eentje in alle vroegte in zijn pasgewassen Volvo v70 door een desolaat landschap omringd door wuivende velden en eindeloze akkers, op weg naar iets wat niet anders kon worden omschreven dan als een einde.

Zijn gevoelens waren totaal uitgemolken, hij voelde niets meer. Hij was veranderd in een pragmatische robot wiens enige doel was om over deze weg te blijven rijden, die zo lang was dat hij, terwijl de ochtendnevel optrok, meende de ronding van de aarde te kunnen zien.

Misschien was dat de reden dat hij erin slaagde wakker te blijven, hoewel hij de laatste tijd alleen sporadisch een dutje had kunnen doen. Als hij menselijk was geweest, was hij allang met zijn voorhoofd tegen de claxon in slaap gevallen en tegen een boom geknald.

Dat zou ook verklaren waarom hij de gedachte aan een gelukkige afloop had opgegeven. Robots hoopten niet. Die deden wat ze doen moesten en lieten hun zicht niet vertroebelen door gevoelens. En wat had voor iets of iemand duimen eigenlijk voor zin?

Dit was geen verzonnen detectiveverhaal in een oneindige serie waarbij je je nooit druk hoefde te maken over de afloop. Nee, deze duisternis was écht, en hoe onwerkelijk en beangstigend het ook overkwam, hij zat er middenin. En er waren hier geen garanties. Geen geschreven of ongeschreven regels die gerust konden stellen. Geen draaiboek dat houvast bood als het op zijn allerduisterst was. Niet voor hem, en al evenmin voor zijn vrouw Jessica of hun dochtertje Athena.

Om die reden had hij besloten het verlies al van tevoren te incasseren en er gewoon van uit te gaan dat hij daar eenzaam aan de kant van de weg zou komen te staan om in te zien dat alles verloren was. Dat het ondenkbare, dat wat absoluut niet mocht gebeuren, daadwerkelijk was gebeurd.

Tegelijkertijd had hij ook een andere kant. Een kant die de gedachte niet kon loslaten dat er toch, hoe klein dan ook, een kans bestond dat hij binnen een halfuur op weg naar huis zou zijn, met Samuel op het zitkussen en zijn nieuwe lievelingsalbum van The White Stripes luid uit de autoradio schallend.

Die kant had de laatste vierentwintig uur steeds meer terrein gewonnen. De oorzaak daarvoor waren de drie sms'jes. Die hadden zonder waarschuwing vooraf zijn mobiel doen trillen in zijn broekzak. Gistermiddag toen hij op de oprit de auto had staan wassen in een poging nergens aan te denken. *Het is tijd voor een hereniging.*

Net toen hij de hoop had opgegeven en had geaccepteerd dat dit zijn levenslot was. Het lot van Jessica, Athena en van hem. Hij was in een mum van tijd weer gaan geloven dat het misschien toch goed zou komen.

Stel dat...

Hij was er een groot deel van het weekend in geslaagd te focussen

op het maaien van het gras en het snoeien van de heg, ook al was dat verre van noodzakelijk. Net als het op handen en knieën door de tuin kruipen om onkruid te wieden. Plotseling kon zijn brein op niets anders focussen dan op het duisterste duister.

Stel dat het niet...

Na het eerste berichtje was er nog eentje gekomen met een tijds-aanduiding en een positie met lengte- en breedtegraad. Met behulp van het oude leerboek van zijn schippersexamen had hij berekend dat hij naar een plek moest ergens halverwege Kungshult en Skarhult, ten zuidoosten van Eslöv. Daarna had hij de kaart uitvoerig bestudeerd en was hij tot de conclusie gekomen dat de aangegeven positie 1,3 kilometer ten noorden van de afslag naar Östra Strö moest liggen en dat bord was hij net gepasseerd.

Volgens zijn berekeningen was hij een kilometer later op de juiste plek. Twee auto's konden elkaar daar passeren, de weg was aan beide kanten wat verbreed met een kleine uitstulping. Hij reed naar de kant en bleef staan met de motor stationair draaiend en in z'n vrij. Het voelde veiliger om hem zonder verdere voorbereidingen in z'n één te kunnen zetten en weg te rijden.

Aan zijn kant van de weg was een pas geoogste akker die reikte tot aan de horizon. Aan de overkant wachtte een uitgebloeid koolzaadveld op verdere behandeling. In een ander leven had hij erover nagedacht hoeveel duizenden en nog eens duizenden flessen koolzaadolie je van dit ene veld zou kunnen vullen. Nu kwam de plek alleen maar troosteloos en verlaten over. Er waren geen tekenen van leven. Niets wat bewoog buiten hijzelf en zijn blinkend schone Volvo.

Weliswaar was hij daar al twintig minuten voor de afgesproken tijd, maar hij dacht niet dat dat een probleem zou kunnen zijn. Dat ze – wie het dan ook waren – het zouden afblazen en zich zouden terugtrekken alleen omdat hij te vroeg kwam. Maar waarom ook niet? Misschien wilden ze de plek controleren om zich ervan te verzekeren dat ze niet omsingeld zouden zijn door politiemensen met kogelwerende vesten en automatische wapens.

Maar voor zover hij kon zien, was er niets wat daarop wees, en er had ook niets in de berichten gestaan over dat hij niet te vroeg mocht komen. Het enige wat hem in het derde en laatste sms'je was opgedragen, was om alléén te komen.

En alleen was hij. Jessica zat thuis zo hard te duimen dat haar nagels wit werden, maar niemand anders wist waar hij zich bevond. Ze hadden deze keer zelfs de politie niet geïnformeerd, hoewel ze hadden beloofd wat van zich te laten horen zo gauw er weer contact met hen werd opgenomen.

‘Zodat we de daders kunnen pakken en een voorbeeld kunnen stellen,’ had Astrid Tuveesson – het hoofd van de rechercheafdeling – uitgelegd. Maar hij had er geen behoefte aan om een voorbeeld te stellen en criminelen op te voeden. De politie mocht zeggen wat ze wilde. Jessica en hij waren verder gegaan dan iemand kon verlangen. Misschien waren ze domweg te ver gegaan.

In eerste instantie had hij gedacht dat hij heel goed wist hoe hij met de situatie moest omgaan. Jessica was des te onzekerder, hoewel zij zich gewoonlijk schikte en hem het roer in handen liet houden. Dat deed ze altijd als ze voor een lastige keuze stond. Hem laten beslissen en de verantwoordelijkheid geven, zodat ze hem later de schuld kon geven als het misging.

Volgens de politie was dat *het enige juiste* geweest. Dat was in elk geval wat ze zeiden toen hij contact had opgenomen en aangifte had gedaan. Maar naarmate de dagen waren overgegaan in weken was hij steeds meer gaan twijfelen.

Wat er was gebeurd als hij ervoor had gekozen zijn mond te houden en de eisen in te willigen, viel onmogelijk te zeggen. Was alles dan voorbij geweest en was iedereen nu helemaal happy? Wat had hij voor garantie dat het daarmee zou eindigen? Dat ze niet gewoon met nieuwe eisen zouden komen? Nieuwe taken met voortdurende dreigementen.

Een blik op zijn horloge gaf aan dat hij nog vijf minuten te gaan had. Hij zette de motor uit, maakte zijn riem los en stapte uit. De

stilte die volgde deed hem denken aan toen hij als kind op de achterbank in slaap viel en pas wakker werd wanneer ze op de plaats van bestemming waren en zijn vader de motor uitdeed.

Hij had stilte nooit op prijs gesteld. Voor hem was die altijd een teken dat er iets niet klopte. Zoals toen zijn ouders ruzie hadden gehad en een hele week niet met elkaar hadden gesproken. Of zoals nu, nu hij zich midden tussen de weilanden en de akkers bevond en zelfs geen tractor in de verte hoorde.

De vraag was hoelang hij zou wachten voordat hij het opgaf en met lege handen naar huis zou terugkeren. Een uur? Drie uur? Of slechts een kwartier? Jessica bellen om het te vragen had geen zin. Hij wist het antwoord al. In haar wereld waren er ik weet niet hoeveel redenen waarom het zo lang zou duren. Dat ze niet zouden komen opdagen was geen reële optie voor haar en ging in tegen alle natuurwetten. Zo sterk was haar hoop.

Dat deed hem nog het meeste pijn. De gedachte alléén thuis te komen en de teleurstelling in haar ogen te zien. De hoop te zien doven en haar blik zwart te zien worden. Dat ze hem de schuld zou geven. Dat het allemaal zijn fout was. En hij zou er niets tegen in kunnen brengen. Niets wat de zaak kon verzachten en hen kon helpen zich met elkaar te verzoenen en samen te treuren.

Toen het vier minuten na de afgesproken tijd was, besloot hij nog zesenvijftig minuten te blijven. Dan kon hij zeggen dat hij een heel uur had gewacht. Langer wachten zou zinloos zijn. Als ze verhinderd waren, hadden ze tegen die tijd wel contact met hem opgenomen en hem niet, zoals nu, in onwetendheid daar laten staan.

Voor zover dat niet de bedoeling was. Hem ver genoeg weg te lokken van waar hij zou moeten zijn. Waar dat dan ook was. Thuis bij Jessica en Athena? Maar hadden ze zijn gezin en hem nog niet genoeg leed aangedaan? Of had hij op zijn werk moeten zijn? Bij de bank. Hadden ze de gedachte daaraan nog niet opgegeven? Hadden ze er daarom voor gekozen om dit op een maandagochtend te doen en niet in het weekend ervoor of later op de dag? Nu, voordat de bank

openging voor het publiek, maar ze druk bezig waren de voorraad contant geld aan te vullen.

Hij kon niet meer logisch denken, dat gevoel verdween pas toen hij in de verte op de weg iets zag bewegen. Het was niet groter dan een stip en kon net zo goed gezichtsbedrog zijn, een vogel die daar etend rondhopte. Maar het kon ook een jongetje zijn dat hem tegemoetkwam.

Het is tijd voor een hereniging, hadden ze geschreven, en waarom zouden ze dat schrijven en hem bovendien exacte coördinaten geven als ze hem daar voor niets wilden laten staan? Hoe meer hij daaraan dacht, hoe duidelijker het werd. Natuurlijk waren ze van plan te doen wat ze hadden geschreven en zouden ze teruggegeven wat ze hadden afgepakt.

Met andere woorden: zijn onredelijke houding dat hij niet van plan was te zwichten en toe te geven aan hun pressie had vrucht gedragen. Hij was sterker geweest dan ze hadden verwacht en had helemaal niet gereageerd zoals gepland. Het geheel had zich ontwikkeld tot een probleem waar ze maar al te graag vanaf wilden.

Maar het was geen jongetje dat aan kwam lopen. Het was een gele bestelauto van DHL die veel te snel reed op deze smalle landweg. Zó snel dat hij geen tijd had om na te denken over de vraag of die iets met hem te maken kon hebben voordat hij langssjeesde, een geur van bedompte, naar rotte eieren stinkende katalysator achterlatend.

Het maakte niet uit hoezeer hij had geworsteld met niet hopen en geen verwachtingen kweken. Hoezeer hij zich had gehard tegen alle gevoelens. Toen hij daar stond en de bestelauto in de verte zag verdwijnen, was het alsof het leven uit hem wegvloede. Alsof elke seconde hem een jaar kostte. Nog een halve minuut en hij zou niet meer in staat zijn rechtop te blijven staan. Hij moest vooroverbuigen met zijn handen op zijn knieën om lucht te krijgen.

De weg, de bomen, de akkers, alles draaide om hem heen terwijl zijn lichaam zich voorbereidde om te braken. Om zich te ontdoen

van alles wat hij had binnengehouden en had geweigerd los te laten. Alles wat was afgebrand en hem had veranderd in een gevoelloze machine. Een robot.

Het was het geluid dat hem kalmeerde. Het gepiep van remmende banden op het asfalt. Hij keek op en zag dat de bestelauto een stuk verderop was gestopt. Daarna ging de witte achteruitrijverlichting aan en begon de auto terug te rijden, deze keer voorzichtiger.

Eenmaal bij hem aangekomen, stopte hij. Het bestuurdersportier aan de andere kant ging open. Hij kon de voetstappen horen en zag de stevige schoenen tussen de wielen onder de auto. Begrijpen kon hij het daarentegen niet. Was dit gewoon weer een bericht. Weer een...

‘Lennart Olin?’ onderbrak de jonge man zijn gedachten. ‘Bent u dat?’ Hij was gekleed in een rood vest, droeg een gele pet op zijn kortgeknipte haar en leek geen dag ouder dan achttien.

‘Ja, dat klopt,’ zei hij, en hij knikte. ‘Lennart Olin, dat ben ik.’

‘Mooi zo. Het spijt me dat ik laat ben, maar dit is mijn eerste dag en om alleen al in te kunnen loggen op het systeem duurde een hele...’

‘Waar is hij?’ kapte hij de man af, veel te ongeduldig om uitvluchten aan te horen.

‘Huh, wie?’

‘Houd je niet van de domme. Ik ben niet gek. Vertel nou maar waar hij is.’

‘Eh...’ De jonge man krabde in zijn nek. ‘Ik weet niet goed wat ik moet... Ik ben alleen maar een... O ja! Nou zou ik het belangrijkste bijna vergeten.’ De jongen begon te glunderen en hij stak een wijsvinger in de lucht. ‘Kunt u zich legitimeren?’

‘Legitimeren?’

‘Ja, met een foto. Het moet een legitimatiebewijs zijn mét foto. Zodat ik echt zie dat u het bent.’

‘Wie zou het anders zijn? Wie komt hier nou midden tussen de akkers om zes uur ’s ochtends behalve ik?’

‘Sorry, ik heb de regels niet bedacht.’ De jonge man haalde zijn schouders op. ‘Hebt u een legitimatie of niet?’

Lennart Olin zuchtte, haalde zijn portefeuille tevoorschijn en vouwde hem open zodat zijn rijbewijs in het plastic vakje zichtbaar werd. De man nam het persoonsnummer over op een blok en overhandigde hem daarna zijn pen. ‘Dan wil ik alleen hier nog graag een handtekening.’

Hij begreep niet waarom hij moest tekenen. Hij begreep er helemaal niets van, maar deed wat hem werd opgedragen.

‘Mooi, bedankt.’ De jonge man scheurde een papiertje los onder het blauwe carbonpapier. ‘En hier is uw kopie.’ Daarna draaide hij zich om naar de bestelauto, opende het achterportier en verdween in de laadruimte. Toen hij weer naar buiten kwam, was dat met een oude, versleten koffer. ‘En hier is-ie dan.’ Hij zette de koffer op het asfalt en keerde terug naar de auto. ‘Dan wens ik u verder nog een fijne dag.’

Lennart Olin wist niet wat hij moest zeggen en zweeg, terwijl de man achter de bestelauto verdween en op de bestuurdersplaats ging zitten. Hij wilde ernaartoe rennen en het bijrijdersportier openrukken, de jonge man achter het stuur vandaan trekken en vragen wat dit in godsnaam allemaal te betekenen had.

Maar het enige wat hij deed, was staan kijken hoe de auto wegreed tot hij niet meer te zien was. Als in trance stond hij daar op de verlaten landweg terwijl het geluid van de motor wegstierf. Pas toen de stilte weer een feit was, keek hij omlaag en staaarde naar de koffer.

Hij had er zelf net zo één op zolder staan. Die had hij van zijn vader gekregen, maar nooit gebruikt. Hij rook oud en bedompt, er zaten bovendien geen wieltes onder en was over het geheel genomen onpraktisch. Feit was dat deze erg veel deed denken aan die koffer, en hij vroeg zich toch af wat dat dan betekende.

Dat dat volstrekt zinloze gedachten waren die alleen het onvermijdelijke uitstelden, werd duidelijk op het moment dat hij de handgreep van de koffer beetpakte. Hij was zwaar, hij hoefde de

koffer maar een decimeter op te tillen om te constateren dat hij zeker zo'n twintig kilo woog.

Pas toen werd het hem duidelijk dat hij helemaal verkeerd had gehandeld. Hoe fout het was geweest om contact op te nemen met de politie en te doen wat zij zeiden. Hij zakte in elkaar en gaf ruim baan aan zijn gevoelens en liet zijn tranen de vrije loop.

DEEL I

13–17 september 2025

‘De geschiedenis is al geschreven, maar de toekomst
ligt helemaal in onze handen.’

MATILDA RISK